

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 4. maaliskuuta 2021
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2018/0224(COD)

7064/20
ADD 1

RECH 118
COMPET 132
IND 42
MI 92
EDUC 112
TELECOM 43
ENER 95
ENV 190
REGIO 38
AGRI 101
TRANS 142
SAN 115
CADREFIN 49
CODEC 224

EHDOTUS NEUVOSTON PERUSTELUIKSI

Asia: Neuvoston ensimmäisessä käsittelyssä vahvistama kanta EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEN antamiseksi tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman "Horisontti Eurooppa" perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta
– Ehdotus neuvoston perusteluiksi

I JOHDANTO

1. Euroopan komissio esitti 7. kesäkuuta 2018 SEUT 173, 182, 183 ja 188 artiklaan perustuvan ehdotuksensa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman "Horisontti Eurooppa" perustamisesta ja sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta vuosiksi 2021–2027¹, jäljempänä 'ohjelma'.
2. Euroopan parlamentti nimitti 13. kesäkuuta 2018 eli edellisellä vaalikaudella Euroopan parlamentin jäsenen Dan NICAn (S&D) puiteohjelman esittelijäksi². Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa 17. lokakuuta 2018³, ja alueiden komitea antoi oman lausuntonsa 8.–10. lokakuuta 2018 pitämässään täysistunnossa⁴.
3. Neuvosto hyväksyi osittaisen yleisnäkemyksen istunnossaan (kilpailukyky) 30. marraskuuta 2018⁵. Euroopan parlamentti äänesti mietinnöstään 12. joulukuuta 2018⁶. Näissä asiakirjoissa annettiin valtuudet aloittaa epäviralliset neuvottelut.
4. Edellisen vaalikauden (2014–2019) lopulla Euroopan parlamentti ja neuvosto pitivät Euroopan komission tuella kuusi poliittista kolmikantakokousta (9. tammikuuta, 29. tammikuuta, 21. helmikuuta, 7. maaliskuuta, 14. maaliskuuta ja 19. maaliskuuta 2019).

¹ 9865/18 + ADD 1–6.

² Kaudeksi 2019–2024 valitti Euroopan parlamentti on vahvistanut nimityksen.

³ 13758/18.

⁴ 13759/18.

⁵ 15102/18 + ADD 1; Unkari ei kannattanut tätä osittaista yleisnäkemystä.

⁶ P8_TA(2018)0509.

5. Maaliskuun 19. päivänä 2019 pidetyn poliittisen kolmikantakokouksen päätteeksi lainsäätäjät saivat aikaan kattavan "yhteisen tulkinnan", joka käsitti valtaosan säädöksestä⁷ lukuun ottamatta muun muassa horisontaalisia säännöksiä, jotka liittyvät monivuotisesta rahoituskehiksestä 2021–2027 käytäviin neuvotteluihin.
6. Euroopan parlamentti vahvisti 17. huhtikuuta 2019 tavanomaista lainsäätämistä noudattaen ensimmäisen käsittelyn kantansa, jossa oli otettu huomioon yhteisen tulkinnan teksti,⁸ mikä loi edellytykset lainsäätäjien sopimukselle toisen käsittelyn varhaisessa vaiheessa.
7. Kilpailukykyneuvosto hyväksyi 29. marraskuuta 2019 osittaisen yleisnäkemyksen johdanto-osan kappaleista ja synergioita koskevasta liitteestä IV, jotka eivät kuuluneet yhteisen tulkinnan piiriin⁹.
8. Euroopan komissio esitti 4. kesäkuuta 2020 muutetun ehdotuksen, jonka mukaan Horisontti Eurooppa -puiteohjelmalle voitaisiin myöntää rahoitusta Euroopan unionin elpymisvälineestä (Next Generation EU)¹⁰.
9. Eurooppa-neuvoston 21. heinäkuuta 2020 antamien päätelmien jälkeen kilpailukykyneuvosto hyväksyi 29. syyskuuta 2020 koko Horisontti Eurooppa -säädöspakettia koskevan yleisnäkemyksen¹¹, johon sisältyivät myös säännökset talousarviosta ja Next Generation EU -välineestä, kansainvälisestä yhteistyöstä ja kolmansien maiden assosioitumisesta ohjelmaan sekä synergioista muiden unionin ohjelmien kanssa.

⁷ 7442/19. Pysyvien edustajien komitea vahvisti yhteisen tulkinnan 27. maaliskuuta 2019.

⁸ 8571/19.

⁹ 14298/1/19 REV1.

¹⁰ 8555/20.

¹¹ 11251/20 REV1 + COR1 ja 11256/20.

10. Tämän jälkeen pidettiin vielä kaksi poliittista kolmikantakokousta (6. lokakuuta ja 10.–11. joulukuuta 2020), joiden päätteeksi lainsäätäjät pääsivät alustavaan poliittiseen yhteisymmärrykseen kaikista avoimista kysymyksistä. Poliittinen yhteisymmärrys vahvistettiin Euroopan parlamentin teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnassa (ITRE) 17. joulukuuta 2020 ja pysyvien edustajien komiteassa 18. joulukuuta 2020¹².
11. ITRE-valiokunnan puheenjohtaja ilmoitti 21. tammikuuta 2021 päivätyllä kirjeellä pysyvien edustajien komitean puheenjohtajalle, että jos neuvosto toimittaa sovitun mukaisen kantansa virallisesti Euroopan parlamentille lingvistijuristien viimeisteltyä tekstin, hän suosittelee täysistunnolle, että neuvoston kanta hyväksytään tarkistuksitta parlamentin toisessa käsittelyssä.

II TAVOITE

12. Ohjelman yleisenä tavoitteena on saada aikaan tieteellisiä, teknologisia, taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia unionin tutkimus- ja innovointi-investoinneista, jotta voidaan lujittaa unionin tieteellistä ja teknologista perustaa ja edistää unionin kilpailukykyä kaikissa jäsenvaltioissa, myös sen elinkeinoelämän osalta, saavuttaa unionin ensisijaiset strategiset tavoitteet, edistää unionin tavoitteiden ja politiikkojen toteuttamista ja vastata maailmanlaajuisiin haasteisiin, myös kestävän kehityksen tavoitteisiin, noudattamalla Agenda 2030 -toimintaohjelman ja Pariisin ilmastopimuksen periaatteita sekä vahvistaa eurooppalaista tutkimusaluetta. Ohjelma maksimoi sitä kautta unionin tasolla saatavan lisäarvon pääkohteenaan tavoitteet ja toimet, joita jäsenvaltiot eivät voi toteuttaa tehokkaalla tavalla yksin vaan ainoastaan yhteistyöllä.

¹² 14239/20.

III NEUVOSTON ENSIMMÄISEN KÄSITTELYN KANNAN ANALYYSI

A. Yleiset huomautukset

13. Neuvosto ja Euroopan parlamentti ovat neuvotelleet päästäkseen sopimukseen toisen käsittelyn varhaisessa vaiheessa sellaisen neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannan perusteella, jonka parlamentti voisi hyväksyä sellaisenaan. Neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannan tekstissä on otettu täysin huomioon lainsäätäjien välillä aikaan saatu kompromissi.
14. Neuvosto yhtyy Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn kannassa esitettyihin tavoitteisiin ja periaatteisiin ja ilmaisee tukensa ohjelman rakenteelle, joka edistää näiden tavoitteiden saavuttamista. Neuvosto voi yhtyä täysin Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn kantaan osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen sekä täytäntöönpanoa, seuranta ja raportointia koskevien säännösten osalta.
15. Neuvosto kannattaa mahdollisten tutkimus- ja innovointimissioiden alojen sekä mahdollisten institutionaalisten eurooppalaisten kumppanuuksien alojen määrittelyä asetuksen liitteessä. Neuvosto on tyytyväinen myös siihen, että mukaan on otettu Euroopan innovaationeuvostoa koskevia erityissäännöksiä. Innovaationeuvosto käsittelee pääasiassa läpimurtoinnovointia ja disruptiivista innovointia keskittyen erityisesti markkinoita luovaan innovointiin, mutta tukee myös kaiken tyyppistä innovointia, asteittainen innovointi mukaan lukien.
16. Euroopan parlamentin tavoin neuvosto katsoo, että "Osallistumispohjan laajentaminen ja eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistaminen" on olennainen osa ohjelmaa. Horisontti Eurooppa auttaa osallistumispohjaa laajentavia maita lisäämään osallistumistaan Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan ja edistämään laajaa maantieteellistä kattavuutta yhteistyöhankkeissa. Neuvosto kannattaa sitä, että vähintään 3,3 prosenttia Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kokonaistalousarviosta osoitetaan ohjelman osaan "Osallistumispohjan laajentaminen ja eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistaminen" kuuluvaan osa-alueeseen "Osallistumispohjan laajentaminen ja huippuosaamisen levittäminen", millä edistetään tutkimus- ja innovointikuilun kaventamista huippuosaamisen periaatetta kunnioittaen.

B. Erityiset huomautukset

17. Viimeisessä kolmikantakokouksessa 10.–11. joulukuuta 2020 lainsäätäjät pääsivät kompromissiin seuraavista avoinna olleista kysymyksistä:

- **Talousarvionäkökohdat:** "Sääntömääräisten" rahoituspuitteiden osalta alustava yhteisymmärrys noudattelee neuvoston 29. syyskuuta 2020 muodostamassa yleisnäkemyksessä esitettyä jakoa. Monivuotisen rahoituskehityksen enimmäismäärien liikkumavaroista ja kilpailusakoista peräisin olevien "lisäysten" osalta lainsäätäjät sopivat, että niiden jakautuminen määritellään asetuksessa. Sitoumusten vapauttamisesta saatavan "lisäyksen" jakautuminen esitetään yhteisessä poliittisessa lausumassa. Myös Next Generation EU -välineestä peräisin olevat varat on jaettu ohjeellisesti asetuksessa.
- **Synergiat muiden unionin ohjelmien kanssa:** Useimmat synergiaan liittyvät säännökset on alustavassa yhteisymmärryksessä koottu asetuksen yhteen artiklaan. Poliittisessa yhteisymmärryksessä on otettu erityisesti huomioon mahdollisuus, että tietyistä unionin ohjelmista myönnettävät rahoitusosuudet voidaan katsoa osallistuvan jäsenvaltion rahoitusosuudeksi eurooppalaisiin kumppanuuksiin.
- **Kansainvälinen yhteistyö ja kolmansien maiden assosioituminen:** Kompromissitekstiin on lisätty assosioituneiden maiden rahoitusosuuksia koskevia säännöksiä. Siinä on otettu huomioon mahdollisuus rajoittaa sellaisten oikeussubjektien osallistumista, jotka ovat assosioitumattomien kolmansien maiden tai assosioitumattomien kolmansien maiden oikeussubjektien määräysvallassa. Kompromissitekstissä on myös säilytetty joustavuus, joka koskee kolmansien maiden osittaista assosioitumista Horisontti Eurooppa -ohjelmaan.

IV PÄÄTELMÄ

18. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman "Horisontti Eurooppa" perustamisesta ja sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta vuosiksi 2021–2027 koskeva neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta on täysin sen kompromissin mukainen, jonka neuvosto ja Euroopan parlamentti saavuttivat neuvotteluissa Euroopan komission avustuksella.
19. Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään näin ollen ehdottamaan, että neuvosto
- hyväksyisi ensimmäisen käsittelyn kantaa koskevat neuvoston perustelut ja
 - toimittaisi perustelut Euroopan parlamentille.
20. Kun Euroopan parlamentti on vahvistanut toisen käsittelyn kantansa ja hyväksynyt neuvoston kannan ilman tarkistuksia, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman "Horisontti Eurooppa" perustamisesta ja sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta vuosiksi 2021–2027 tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan EU:n virallisessa lehdessä.
-